

**YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ
YAPI ANABİLİM DALI**

Dersin Adı

(INS5615) Sonlu Elemanlar Metodu

ÖDEV 5

Dersi Veren Öğretim Üyesi

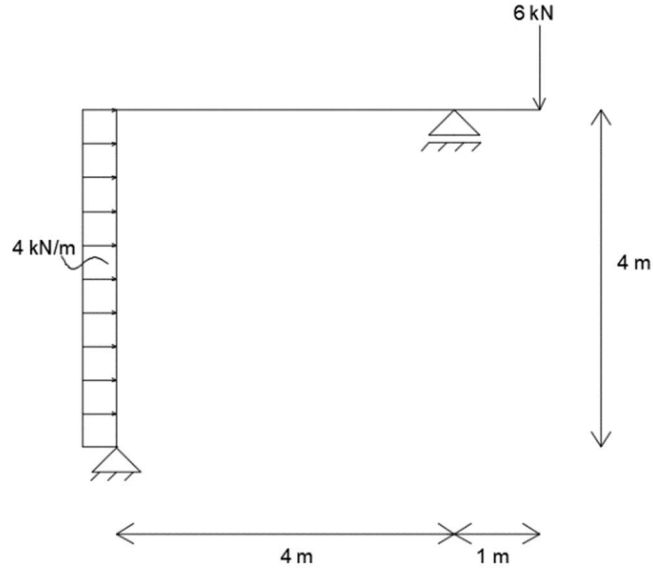
Doç.Dr. Ali KOÇAK

Ödevi Yapan Öğrenci

Yusuf KOÇ

17513016

İSTANBUL 2018

Düğüm noktaları ve elemanlara ait bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

DN	X	Y	EN	l	r	li	c	s
1	0	0	1	1	2	4	0	1
2	0	4	2	2	3	4	1	0
3	4	4	3	3	4	1	1	0
4	5	4						

Aşağıda elemanların malzeme ve kesit özellikleri verilmiştir.

$I_{2,3} (m^4) =$	0,0016	$EI_1 =$	1,51E+09
$A_{2,3} (m^2) =$	0,12	$EI_{2,3} =$	3,36E+08
$E (N/m^2) =$	2,1E+11	$EA_1 =$	5,04E+10
$I_1 (m^4) =$	0,0072	$EA_{2,3} =$	2,52E+10
$A_1 (m^2) =$	0,24		

Bu sistemin sonlu elemanlar yöntemi ile iç kuvvetlerinin bulunabilmesi için öncelikle her eleman için eleman eksenlerinde tanımlı rijitlik matrisleri belirlenir.

Çerçeve eleman rijitlik matrisi aşağıdaki matris yardımı ile hesaplanabilir.

$$k = \begin{bmatrix} EA/L & 0 & 0 & -EA/L & 0 & 0 \\ 0 & 12EI/L^3 & 6EI/L^2 & 0 & -12EI/L^3 & 6EI/L^2 \\ 0 & 6EI/L^2 & 4EI/L & 0 & -6EI/L^2 & 2EI/L \\ -EA/L & 0 & 0 & EA/L & 0 & 0 \\ 0 & -12EI/L^3 & -6EI/L^2 & 0 & 12EI/L^3 & -6EI/L^2 \\ 0 & 6EI/L^2 & 2EI/L & 0 & -6EI/L^2 & 4EI/L \end{bmatrix}$$

Bu sisteme ait 1,2 ve 3 numaralı çubukların hesaplanan eleman eksenlerinde tanımlı rijitlik matrisleri aşağıda verilmiştir.

$$\begin{aligned}
 k'_1 = & \begin{vmatrix} 1,26\text{E}+10 & 0 & 0 & -1,26\text{E}+10 & 0 & 0 \\ 0 & 2,84\text{E}+08 & 5,67\text{E}+08 & 0 & -2,84\text{E}+08 & 5,67\text{E}+08 \\ 0 & 5,67\text{E}+08 & 1,51\text{E}+09 & 0 & -5,67\text{E}+08 & 7,56\text{E}+08 \\ -1,26\text{E}+10 & 0 & 0 & 1,26\text{E}+10 & 0 & 0 \\ 0 & -2,84\text{E}+08 & -5,67\text{E}+08 & 0 & 2,84\text{E}+08 & -5,67\text{E}+08 \\ 0 & 5,67\text{E}+08 & 7,56\text{E}+08 & 0 & -5,67\text{E}+08 & 1,51\text{E}+09 \end{vmatrix} \\
 k'_2 = & \begin{vmatrix} 6,30\text{E}+09 & 0 & 0 & -6,30\text{E}+09 & 0 & 0 \\ 0 & 6,30\text{E}+07 & 1,26\text{E}+08 & 0 & -6,30\text{E}+07 & 1,26\text{E}+08 \\ 0 & 1,26\text{E}+08 & 3,36\text{E}+08 & 0 & -1,26\text{E}+08 & 1,68\text{E}+08 \\ -6,30\text{E}+09 & 0 & 0 & 6,30\text{E}+09 & 0 & 0 \\ 0 & -6,30\text{E}+07 & -1,26\text{E}+08 & 0 & 6,30\text{E}+07 & -1,26\text{E}+08 \\ 0 & 1,26\text{E}+08 & 1,68\text{E}+08 & 0 & -1,26\text{E}+08 & 3,36\text{E}+08 \end{vmatrix} \\
 k'_3 = & \begin{vmatrix} 2,52\text{E}+10 & 0 & 0 & -2,52\text{E}+10 & 0 & 0 \\ 0 & 4,03\text{E}+09 & 2,02\text{E}+09 & 0 & -4,03\text{E}+09 & 2,02\text{E}+09 \\ 0 & 2,02\text{E}+09 & 1,34\text{E}+09 & 0 & -2,02\text{E}+09 & 6,72\text{E}+08 \\ -2,52\text{E}+10 & 0 & 0 & 2,52\text{E}+10 & 0 & 0 \\ 0 & -4032000000 & -2,02\text{E}+09 & 0 & 4,03\text{E}+09 & -2,02\text{E}+09 \\ 0 & 2,02\text{E}+09 & 6,72\text{E}+08 & 0 & -2,02\text{E}+09 & 1,34\text{E}+09 \end{vmatrix}
 \end{aligned}$$

Çerçeve eleman için dönüşüm matrisi aşağıdaki gibi hesaplanabilir.

$$T = \begin{vmatrix} c & s & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -s & c & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & c & s & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -s & c & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{vmatrix}$$

Aşağıda her eleman için oluşturulan dönüşüm matrisleri verilmiştir.

$$T_1 = \begin{vmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{vmatrix}$$

$$T_2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$T_3 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Görüldüğü üzere ikinci ve üçüncü elemana ait dönüşüm matrisleri birim matrise eşittir.

Daha önce eleman eksenlerinde hesaplanmış olan rijitlik matrisleri dönüşüm matrisleri ile “ $\underline{k} = T^T \underline{k}' T$ ” bağıntısı ile sistem eksenlerine dönüştürülür.

$$k = T_i^T * k'_i * T_i$$

$$k_1 = \begin{bmatrix} 2,84E+08 & 0 & -5,67E+08 & -2,84E+08 & 0 & -5,67E+08 \\ 0 & 1,26E+10 & 0 & 0 & -1,26E+10 & 0 \\ -5,67E+08 & 0 & 1,51E+09 & 5,67E+08 & 0 & 7,56E+08 \\ -2,84E+08 & 0 & 5,67E+08 & 2,84E+08 & 0 & 5,67E+08 \\ 0 & -1,26E+10 & 0 & 0 & 1,26E+10 & 0 \\ -5,67E+08 & 0 & 7,56E+08 & 5,67E+08 & 0 & 1,51E+09 \end{bmatrix}$$

$$k_2 = \begin{bmatrix} 6,30E+09 & 0 & 0 & -6,30E+09 & 0 & 0 \\ 0 & 6,30E+07 & 1,26E+08 & 0 & -6,30E+07 & 1,26E+08 \\ 0 & 1,26E+08 & 3,36E+08 & 0 & -1,26E+08 & 1,68E+08 \\ -6,30E+09 & 0 & 0 & 6,30E+09 & 0 & 0 \\ 0 & -6,30E+07 & -1,26E+08 & 0 & 6,30E+07 & -1,26E+08 \\ 0 & 1,26E+08 & 1,68E+08 & 0 & -1,26E+08 & 3,36E+08 \end{bmatrix}$$

$$k_3 = \begin{bmatrix} 2,52E+10 & 0 & 0 & -2,52E+10 & 0 & 0 \\ 0 & 4,03E+09 & 2,02E+09 & 0 & -4,03E+09 & 2,02E+09 \\ 0 & 2,02E+09 & 1,34E+09 & 0 & -2,02E+09 & 6,72E+08 \\ -2,52E+10 & 0 & 0 & 2,52E+10 & 0 & 0 \\ 0 & -4,03E+09 & -2,02E+09 & 0 & 4,03E+09 & -2,02E+09 \\ 0 & 2,02E+09 & 6,72E+08 & 0 & -2,02E+09 & 1,34E+09 \end{bmatrix}$$

Toplam sistem rijitlik matrisi biriktirme yöntemi ile hesaplanmıştır.

K=	2,84E+08	0	-5,67E+08	-2,84E+08	0	-5,67E+08	0	0	0	0	0	0
	0	1,26E+10	0	0	-1,26E+10	0	0	0	0	0	0	0
	-5,67E+08	0	1,51E+09	5,67E+08	0	7,56E+08	0	0	0	0	0	0
	-2,84E+08	0	5,67E+08	6,58E+09	0,00E+00	5,67E+08	-6,30E+09	0	0	0	0	0
	0	-1,26E+10	0	0	1,27E+10	1,26E+08	0	-6,30E+07	1,26E+08	0	0	0
	-5,67E+08	0	7,56E+08	5,67E+08	1,26E+08	1,85E+09	0	-1,26E+08	1,68E+08	0	0	0
	0	0	0	-6,30E+09	0	0	3,15E+10	0	0	-2,52E+10	0	0
	0	0	0	0	-6,30E+07	-1,26E+08	0	4,10E+09	1,89E+09	0	-4,03E+09	2,02E+09
	0	0	0	0	1,26E+08	1,68E+08	0	1,89E+09	1,68E+09	0	-2,02E+09	6,72E+08
	0	0	0	0	0	0	-2,52E+10	0	0	2,52E+10	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	-4,03E+09	-2,02E+09	0	4,03E+09	-2,02E+09
	0	0	0	0	0	0	0	2,02E+09	6,72E+08	0	-2,02E+09	1,34E+09

Sistem yük vektörü aşağıdaki gibidir.

$$F^T = [8 \ 0 \ 5.333 \ 8 \ 0 \ -5.33 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0 \ -6 \ 0]$$

Sınır şartları gözetilerek toplam sistem rijitlik matrisi yeniden düzenlenir.

K=	2,84E+08	0	-5,67E+08	-2,84E+08	0	-5,67E+08	0	0	0	0	0	0
	0	1,26E+10	0	0	-1,26E+10	0	0	0	0	0	0	0
	-5,67E+08	0	1,51E+09	5,67E+08	0	7,56E+08	0	0	0	0	0	0
	-2,84E+08	0	5,67E+08	6,584E+09	0	5,67E+08	-6300000000	0	0	0	0	0
	0	-1,26E+10	0	0	1,27E+10	1,26E+08	0	-6,3E+07	1260000000	0	0	0
	-5,67E+08	0	7,56E+08	5,67E+08	1,26E+08	1,85E+09	0	-1,3E+08	1680000000	0	0	0
	0	0	0	-6,3E+09	0	0	31500000000	0	0	-25200000000	0	0
	0	0	0	0	-630000000	-1,26E+08	0	4,1E+09	18900000000	0	-4E+09	20160000000
	0	0	0	0	1,26E+08	1,68E+08	0	1,89E+09	16800000000	0	-2E+09	6720000000
	0	0	0	0	0	0	-25200000000	0	0	25200000000	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	-4E+09	-20160000000	0	4,03E+09	-20160000000
	0	0	0	0	0	0	0	2,02E+09	6720000000	0	-2E+09	13440000000

K=	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	1,51E+09	5,67E+08	0	7,56E+08	0	0	0	0	0	0
	0	0	5,7E+08	6,6E+09	0	5,7E+08	-6,3E+09	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	1,3E+10	1,3E+08	0	0	1,3E+08	0	0	0
	0	0	7,6E+08	5,7E+08	1,3E+08	1,8E+09	0	0	1,7E+08	0	0	0
	0	0	0	-6,3E+09	0	0	3,2E+10	0	0	-2,5E+10	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	0	0	0	0	1,3E+08	1,7E+08	0	0	1,7E+09	0	-2E+09	6,7E+08
	0	0	0	0	0	0	-2,5E+10	0	0	2,5E+10	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	-2E+09	0	4E+09	-2E+09
	0	0	0	0	0	0	0	0	6,7E+08	0	-2E+09	1,3E+09

												0
												0
												5,33333
												8
												0
												-5,33333
												0
												0
												0
												0
												-6
												0

“ $u = K^{-1}F$ ” ile düğüm noktası yerdeğiştirmeleri elde edilir.

u=	0
	0
	-1,4E-07
	5,5E-07
	7,5E-10
	-1,15E-07
	5,46E-07
	0
	3,95E-08
	5,46E-07
	3,35E-08
	3,06E-08

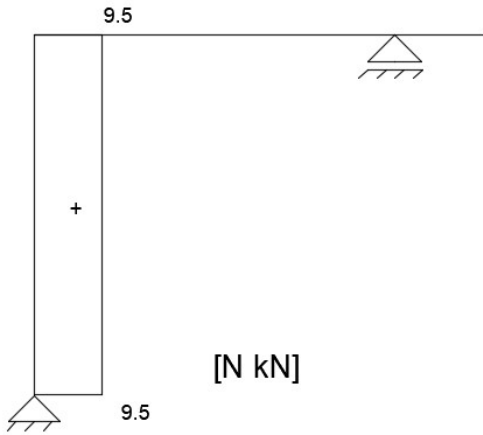
$u' = T \cdot u$ bağıntısı ile eleman uç yerdeğiştirmeleri belirlenir.

$$u'_1 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ -1,43E-07 \\ 7,54E-10 \\ -5,46E-07 \\ -1,15E-07 \end{bmatrix}, u'_2 = \begin{bmatrix} 5,457E-07 \\ 7,54E-10 \\ -1,15E-07 \\ 5,457E-07 \\ 0 \\ 3,949E-08 \end{bmatrix}, u'_3 = \begin{bmatrix} 5,46E-07 \\ 0 \\ 3,95E-08 \\ 5,46E-07 \\ 3,35E-08 \\ 3,06E-08 \end{bmatrix}$$

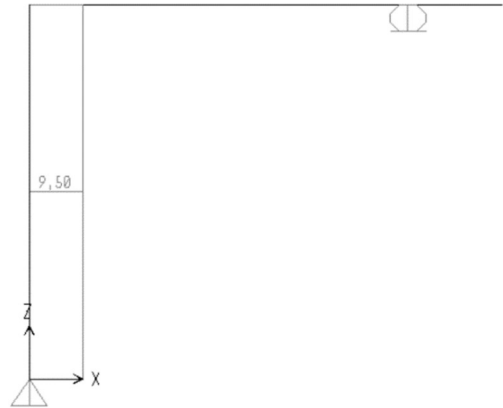
“ $k' \cdot u' = f'$ ” ile eleman iç kuvvetleri hesaplanır.

$$f'_1 = \begin{bmatrix} -9,5 \\ 8 \\ 5,333333 \\ 9,5 \\ -8 \\ 26,66667 \end{bmatrix}, f'_2 = \begin{bmatrix} -9,5 \\ 16 \\ 0 \\ 9,5 \\ 0 \\ 32 \end{bmatrix}, f'_3 = \begin{bmatrix} 0 \\ -9,5 \\ -32 \\ 0 \\ 9,5 \\ -6 \end{bmatrix}$$

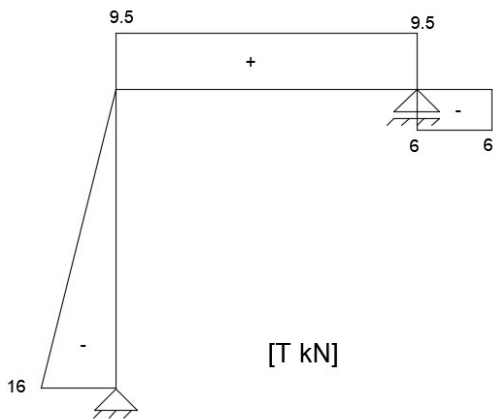
Burada 1 numaralı eleman üzerindeki yayılı yük nedeniyle iç kuvvetlerde yük vektörü ile toplanarak dengeleme yapılmıştır.

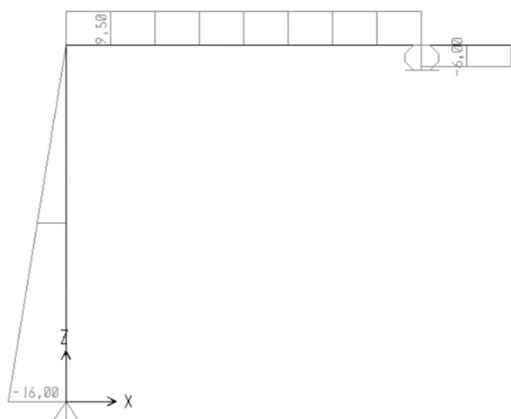
a) Hesaplanan normal kuvvet diyagramı

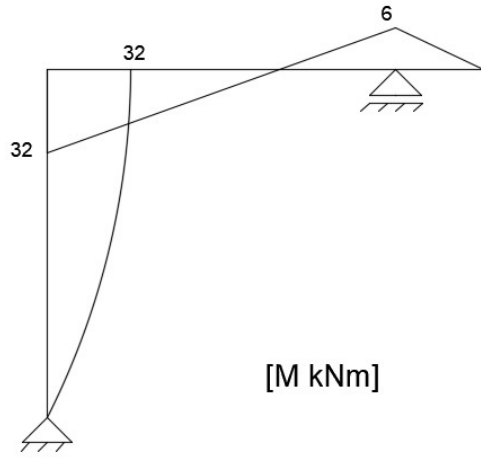
b) SAP2000 analiz sonucu

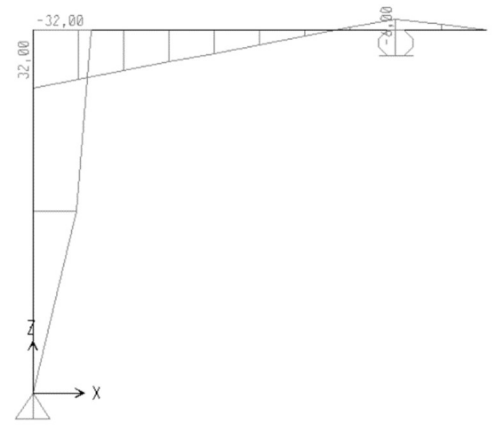
c) Hesaplanan kesme kuvveti diyagramı

d) SAP2000 analiz sonucu

e) Hesaplanan eğilme momenti diyagramı

f) SAP2000 analiz sonucu